

blikket sammen med den store Aa, som man i Forvejen har i Tjenestemandsløven af 12. September. Men jeg ser ikke, at der foreligger noget urimeligt nogetsteds i dette Lovforslag, og da det skal henvises til Udvalg, skal jeg her nøjes med at anbefale det til hurtig Fremme.

Hermed sluttede Forhandlingen.

Lovforslagets Overgang til anden Behandling

vedtoges uden Afstemning.

Ejsing: Jeg tillader mig at foreslaa, at Lovforslaget henvises til et Udvalg paa 15 Medlemmer.

Uden Forhandling eller Afstemning vedtoges dette Forslag.

Man gik derefter til:

Første Behandling af Forslag til Lov om Ændringer i Lov Nr. 155 af 8. Juni 1912 om Arbejde i Bagerivirksomheder og Konditorier.

(Lovforslaget findes i Tillæg C. Sp. 627).

Lovforslaget sattes til Forhandling.

Minister Stauning: Det Lovforslag, jeg her har den Ære at anbefale til det høje Landsting, angaar et Spørgsmaal, der nogle Aar igennem har staaet paa Dagsordenen i forskellige Lande, og som ganske naturligt ogsaa har trængt sig paa herhjemme, navnlig efterhaanden som man i andre Lande var kommet til en Ophævelse af den Form for Bagerivirksomhed, som var den almindelig kendte, nemlig at det meste Arbejde foregik om Natten. Det er vel i og for sig heller ikke urimeligt, naar Spørgsmaalet har fundet sin Løsning andre Steder, og det viser sig, at man meget vel kan indrette sig paa at lade denne Virksomhed foregaa, i væsentlig Grad i hvert Fald, i Dagtimerne, at saa ogsaa de danske Arbejdere i dette Fag følger Trang til en Reform paa dette Omraade, hvad vi i nogle Aar har været vidende om, at disse Arbejdere meget stærkt ønskede. Dette Spørgsmaal har fundet sin Løsning, dels under Krigen, men ogsaa nogle Steder allerede før Krigen, i Finland, Sverige, Norge, Holland, Tyskland, Østrig og vistnok nogle flere

Lande. I disse Lande er Natarbejdet altsaa afskaffet; enkelte Steder var det allerede afskaffet nogle Aar før Krigen. Udbrud, andre Steder er Afskaffelsen kommet som en af Krigen Vanskeligheder affødt midlertidig Løsning, der dog derefter har faaet blivende Karakter.

Der er ingen Tvivl om, at det, som dette Lovforslag i Hovedsagen tager Sigte paa: at umuliggøre, at Bagerivirksomheden foregaar om Natten, maa siges at være en Reform, som i bedste Forstand er stemmende med Kulturfordringerne og i mange Henseender samfundsgavnlig. Natarbejde, saaledes som det former sig almindeligvis som en Undtagelse for visse enkelte Fag, maa jo virke nedbrydende i forskellige Henseender. De, der er henviste til at søge deres Beskæftigelse ved Natarbejde i et Fag som dette, afskæres fra den Række af Oplysningsvirksomheder, der staaar aabne for Mennesker, hvis Arbejdstid falder om Dagen, og hvis Fritid falder i Aftentimerne. De bliver personlig holdt borte fra meget af det, der virker udviklende og forædlende paa Menneskene. Ikke mindre, men tværtimod endnu mere lider utvivlsomt de paa-gældende Familiers Familieliv og Børneopdragelse under dette, at Familieforsørgeren altid eller næsten altid er borte fra Hjemmet om Natten og er henvist til at tage sin Søvn om Dagen. At der intet Familieliv kan blive og for Faderen ingen Mulighed for at deltage i Børneopdragelsen, er ret selvfølgeligt. Af saadanne sunde og gode Hensyn som dem, jeg her peger paa, af kulturelle Hensyn og af Hensynet til de paagældende Arbejdere selv vil man, gaar jeg ud fra, fra alle Sider i Princippet erkende, at det er ønskeligt, om man kan komme bort fra det, som denne Lov tager Sigte paa at ophæve. Jeg erkender vel, at man under de forhaandenværende Samfundsforhold ikke fuldt ud kan naa til en Overflødiggørelse af Natarbejde; der vil være Virksomheder, som, mere eller mindre i hvert Fald, maa drives ogsaa om Natten, men det forekommer mig at være rimeligt, at man søger at indskrænke disse til de færrest mulige og at ophæve Natarbejdet paa saadanne Omraader, hvor det ikke er absolut samfundsnødvendigt. For Bagerivirksomhedens Vedkommende — det samme gælder maaske enkelte andre Virksomheder, men foreløbig beskæftiger vi os med denne — gælder det ganske utvivlsomt, at Natarbejdet absolut ikke er samfundsnødvendigt, at Brødtilvirkningen lige saa vel kan foregaa i Dagtimerne som i